

ÕIEND VILUSTE PÕHIKOO LIS TEOSTATUD TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE KOHTA

I. SISSEJUHATUS

1.1. Viluste Põhikoolis teostatud temaatilise haldusjärelvalve aluseks oli Põlva maavanema 11.09.2014 korraldus nr 1-1/2014/443 „Riikliku ja haldusjärelvalve teostamine Põlvamaa õppeasutustes ning koolieelsetes lasteasutustes 2014/2015. õppeaastal" ning haridus- ja teadusministri 12.05.2014 määrus nr 15 „Haldusjärelvalve prioriteedid, temaatilise järelvalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015. õppeaastal“.

1.2. Temaatilist haldusjärelvalvet teostas ajavahemikul 26.01.–04.02.2015 Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist Kaido Palu.

1.3. Üldandmed Viluste Põhikooli kohta:

- 1) Viluste Põhikool on Veriora Vallavalitsuse hallatav munitsipaalkool;
- 2) kool tegutseb statsionaarse õppevormiga põhikoolina, kus õpe toimub I, II ja III kooliastmes;
- 3) Viluste Põhikooli aadress on Viluste küla, Veriora vald, 64225 Põlvamaa, tel 795 8313, e-post koolviluste@hotmail.ee, veebileht <http://www.koolviluste.ee/>;
- 4) Viluste Põhikoolis toimub õppetöö eesti keeles;
- 5) seisuga 26.01.2015 õpib koolis 103 õpilast;
- 6) õpetajate üldarv on 15.

1.4. Temaatilise haldusjärelvalve teostamise eesmärgiks oli saada ülevaade ja hinnata, kuidas on igale õpilasele loodud tema arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, et saavutada kõigi õpilaste arengu toetamine ning saada ülevaade sellest, kas kooli tegevus on kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

1.5. Temaatilise haldusjärelvalve teostamisel kasutati vajaminevate andmete kogumiseks järgmisi meetodeid: kooli dokumentatsiooniga tutvumine ja selle sisu analüüsimine, vestlused kooli direktori, huvijuhi, tugispetsialisti, õpetaja ja hoolekogu esimehega, tutvumine kooli õppekeskkonnaga, kooli kohta Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) kajastuvate andmete kontrollimine ja analüüsimine.

II. OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

2.1. Viluste Põhikool juhtimine

2.1.1. Põhimäärus

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 66 sätestatu kohaselt on koolil põhimäärus, mis kehtestatakse kooli pidaja kehtestatud korras; §-s 69 sätestatu kohaselt avalikustab kool põhimääruse oma tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel; § 66 lõige 1 kehtestab selle, mis põhimääruses sätestatakse (kooli nimetus, asukoht, tegutsemise vorm, direktori ja hoolekogu ülesanded, õpilaste ja vanemate ning koolitöötajate õigused ja kohustused, õppe ja kasvatus korraldus jne).

Viluste Põhikool juhindub oma tegevuses põhimäärusest, mis on kehtestatud Veriora Vallavolikogu 27.02.2014 määrusega nr 5. Põhimääruse § 24 sätestab põhimääruse muutmise. Põhimäärus on avalikustatud kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel http://www.koolviluste.ee/kool/?page_id=13. Põhimäärus on kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 66 lõikes 1 kehtestatuga.

2.1.2. Arengukava

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõike 1 kohaselt koostatakse kooli arengu tagamiseks kooli arengukava vähemalt kolmeks aastaks; lõike 2 kohaselt valmistatakse arengukava ja selle muudatused ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukoguga ning arengukava

kinnitab kooli pidaja; lõike 3 kohaselt korraldab kooli direktor arengukava avalikustamise kooli veebilehel.

Järelevalve teostaja tutvus Viluste Põhikooli arengukavaga, milles määratletakse kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad aastateks 2013–2018 ning tegevuskava aastateks 2013–2015. Arengukava on kinnitatud Veriora Vallavolikogu 29.11.2012 määrusega nr 13. Veriora Vallavolikogu 27.11.2014 määrusega nr 17 muudeti arengukava tegevuskava. Arengukava ja selle muudatustes on osalenud kooli hoolekogu, õpilasesindus ja õppenõukogu, mis on fikseeritud protokollides ja mis leidsid kinnitust järelevalve käigus peetud vestlustes. Arengukava on avaldatud kooli veebilehel.

2.1.3. Sisehindamine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõige 1 sätestab, et koolis tehakse sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilase arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava.

Järelevalve teostamisel selgus, et Viluste Põhikoolis koostatakse sisehindamise aruanne iga-aastaselt. Sisehindamine viiakse läbi Viluste Põhikooli sisehindamise läbiviimise korra alusel, vastu võetud 22.03.2011 direktori käskkirjaga nr 18. Sisehindamise korras on fikseeritud sisehindamise vormide ja meetodite kasutamise sagedus. 2013/2014. õppeaasta sisehindamise perioodi on kavandatud personali rahulolu küsitlus, mis viidi läbi, kuid küsitluse läbiviimine ei kajastatu sisehindamise aruandes, nagu on esitatud õpilaste rahuloluküsitluste tulemused ja lühidalt vanemate rahuloluküsitlustest saadud tagasiside.

2.2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppekorraldus Viluste Põhikoolis

2.2.1. Õppekava

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 47 lõikes 2 kehtestatu kohaselt sätestatakse haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamise põhimõtted kooli õppekavas.

Järelevalve teostamise selgus, et Viluste Põhikooli õppekavas, kinnitatud 01.09.2011 direktori käskkirjaga nr 01-1.3, on hariduslike erivajadustega õpilase õppekorraldus sätestatud § 17. Defineeritud on haridusliku erivajadusega õpilane ning lühidalt on kokku võetud „Põhikooli riikliku õppekava“ §-s 17 sätestatu. Õppekava juurde on vormistatud eraldi dokument Viluste Põhikooli tugisüsteemid ja nende rakendamise kord, kus on kirjeldatud Viluste Põhikoolis kasutatavad tugisüsteemid, -vajalikkus, -töökorraldus, -rakendamine, sh õpetajate, tugispetsialistide ja juhtkonna ülesanded. Viluste Põhikooli õppekava üldosas puudub viide antud olulisele lisale ja lisa ei ole avalikustatud kooli veebilehel.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 29 lõike 4 kohaselt sätestatakse riiklikes õppekavades hindamise, hindamisest teavitamise, täiendavale õppele jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise üldised tingimused ja kord. Kooli õppekavas sätestatakse täpsustatud tingimused ja kord, välja arvatud hindamisest teavitamine, mis sätestatakse kooli kodukorras.

Järelevalve teostamisel selgus, et Viluste Põhikooli õppekavas sätestatakse hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine §-des 21–24. Valdavas osas on tegemist põhikooli riiklikus õppekavas kehtestatu ümberkirjutamisega kooli õppekavasse, kuid sätestamata on just kooli õppekavas sätestatav: tagasiside andmine õpilase käitumisele, sh hoolsusele ja hinnete ning hinnangute vaidlustamine. Kooli õppekava juurde on vormistatud dokument „Õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise tingimused ja kord Viluste Põhikoolis“, kinnitatud 24.11.2014 direktori käskkirjaga nr 10-1.3, mis on avaldatud ka kooli veebilehel, kuid viide õppekava üldosas sellise korra olemasolule puudub. Antud dokumendis korratakse valdavalt põhikooli riikliku õppekava 8. jaos ja kooli õppekava 8. jaos sätestatut, kuid lisatud on ka tagasiside andmine õpilase käitumisele, sh hoolsusele ning hinnete ja hinnangute vaidlustamine Viluste Põhikoolis.

Põhikooli riikliku õppekava § 24 lõike 6 punkt 4 sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.

Järelevalve teostamise ajal selgus, et Viluste Põhikooli õppekava üldosa ei sisalda III kooliastme loovtööde temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise korda. Eraldi dokumendina on vormistatud Viluste Põhikooli loovtööde koostamise ja läbiviimise juhend, mis on avaldatud ka kooli veebilehel, kuid mille kohta puudub kooli õppekava üldosas viide.

2.2.2. Haridusliku erivajaduse märkamine ja rakendatud meetmed

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõike 1 kohaselt on haridusliku erivajadusega õpilane, kelle õpiraskused, tervise seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

Viluste Põhikoolis oli järelevalve teostamise ajal EHISE andmeil kokku 33 haridusliku erivajadusega õpilast, mis on 32% õpilaste üldarvust.

Haridusliku erivajadusega õpilased jagunevad kooliastmeti järgmiselt:

- I kooliaste (1.–3. kl) kokku 11 õpilast, mis on 40,7% I kooliastme õpilaste üldarvust;
- II kooliaste (4.–6. kl) kokku 10 õpilast, mis on 29,4% II kooliastme õpilaste üldarvust;
- III kooliastmes (7.–9. kl) kokku 12 õpilast, mis on 29,2% III kooliastme õpilaste üldarvust.

EHISEle esitatud andmete põhjal olid õpilastel järgmised erivajadused:

- aktiivsus- ja tähelepanuhäire (2 õpilast);
- kirjutamis-, lugemis- ja/või arvutamiskõhustus (16 õpilast);
- õpiraskus (8 õpilast);
- kõnepuue (3 õpilast);
- kasvatusraskus (3 õpilast);
- ajutine õpiraskus (11 õpilast);
- käitumisprobleemid (6 õpilast);
- liikumispuue (1 õpilane);
- kerge intellektipuue (3 õpilast).

15-l õpilasel on üheaegselt mitu hariduslikku erivajadust.

Kooli poolt EHISEle esitatud andmetel on kõigile 33-le haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatud nende toetamiseks ühte või mitut tugimeedet, milleks on:

- õpiabirühm ajutise õpiraskusega õpilasele (kokku 25 õpilast);
- õpiabirühm logopeedilise abi osutamiseks (kokku 15 õpilast).

Koolis kohapeal kogutud andmed võrrelduna EHISE andmetega kattusid. Kõik 33 kooli poolt märgitud haridusliku erivajadusega õpilast olid arvatud õpiabirühmadesse ja saavad seeläbi võimaluse parandada oma õpitulemusi eripedagoogilise või logopeedilise abi osutamise tulemusena. Õpilaste arengu toetamiseks on loodud 2 õpiabi rühma: I–II kooliastmele, kuhu on suunatud 16 õpilast ja III kooliastmele kuhu on suunatud 9 õpilast.

Viluste Põhikoolis töötab eripedagoog, kes on kooli HEV koordinaatoriks, tagab logopeedilise ja sotsiaalpedagoogilise nõustamise ja viib läbi õpiabirühmade tunnid.

2.2.3. Õppimine lihtsustatud õppekava alusel

Viluste põhikoolis õpib 3 õpilast, kellele on maakondlik nõustamiskomisjon andnud soovitusi rakendada nende arengu ja õpijõudluse toetamiseks õppimist põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel. Kuna eraldi lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassi koolis moodustatud ei ole (seda vajavate õpilaste vähesuse tõttu), siis jätkavad need kolm õpilast õppimist tavaklassis (4., 6., ja 8. klass). Õppetöö nendele õpilastele on korraldatud nii, et nad on ainetundides kas tavaklassis oma klassikaaslastega koos või eraldi tunnis.

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava: Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määruse nr 182 § 5 lõige 2 sätestab, et kõigile lihtsustatud õppel olevatele õpilastele, kes õpivad klassis, kus õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava järg koostatakse Individuaalne õppekava; lõikes 3 on kehtestatud see, mis selles õppekavas tuleb esitada.

Järelevalve teostamise käigus selgus, et Viluste Põhikooli lihtsustatud õppel õppivatele õpilastele ei ole koostatud individuaalsed õppekavad nõuetekohaselt. Peetakse individuaalse arengu

jälgimise kaarte ja õppetöö kavandamisel on neile õpilastele koostatud õpetajate poolt eraldi töökavad, võttes aluseks lihtsustatud õppekava.

Viluste põhikoolis toimuvad tunniplaani väliselt täiendavad tunnid ainealaseks konsultatsiooniks ja/või järelevastamiseks. Koostööd tehakse II taseme nõustamiseks Põlvamaa Rajaleidja Keskusega ja Põlva Haigla laste ja noorte vaimse tervise kabinetiga.

2.2.4. Õppeainete lõimingu toetavad tegevused ja huvitegevus

Kooli füüsiline õppekeskkond on kaasaegne, turvaline ja toetab õpilaste arengut. Sisustatud on õppekabinetid, milles leiduvad õppevahendid, õppekirjandus jms võimaldavad saavutada õppekavas kehtestatud nõutavad õpitulemused. Õpilaste kasutada on kaasaegne võimla ja raamatukogu-õpikeskus.

Õpilaste arengut ning õppeainete lõimimist toetatakse koolis ainealaste ürituste, õppekäikude ja ekskursioonidega. Koolis toimub aktiivne huvitegevus aktiivse huvijuhi ja juhendajate eestvedamisel. Igal õpilasel on võimalus osaleda kooli huvi- ja spordiringides. 2013/2014. õppeaastal osales ringides 90% õpilastest. 2014/2015. õppeaastal töötavad koolis järgmised huviringid:

- korvpall
- võrkpall
- rahvatants
- koolitants
- mudilaskoor
- lastekoor
- poistekoor
- ansamblid
- solistid
- katuseteater
- kunstiring
- puutööring
- Võro kiil
- Noorteühendus ELO

Kooli juures töötavad noorkotkaste ja kodutütarde rühmad. Tasulise ringina tegutseb karate.

Huvitegevust toetab õpilasesindus, aidates korraldada üritusi, ülekoollisi projekte ja selgitada välja õpilaste huve.

Õpilasi suunatakse osalema piirkondlikel, maakondlikel või üleriigilistel õpilasvõistlustel, konkurssidel, olümpiaadidel jne. Õpilasi juhendavad erinevate ainevaldkondade õpetajad ja kooli on edukalt esindanud õpilased kõikidest kooliastmetest.

2.3. Õpetajate kvalifikatsioon ja täienduskoolitus õpilase arengu toetamist soodustava asjaoluna

2.3.1. Kvalifikatsioon

Pedagoogide kvalifikatsiooni kontrollimisel lähtuti haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrusest nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

Järelevalve teostamise ajal töötas Viluste Põhikoolis kokku 15 õpetajat. Järelevalve teostamisel selgus, et 1 õpetajana töötava isik ei oma nõutavat kvalifikatsiooni.

Nõuetele ei vasta informaatikaõpetaja (koormus õpetajana 0,2) kvalifikatsioon, sest tal puudub haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrusest nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 3 lõikes 1 kehtestatud magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Õpetajana töötav isik omab tasemeharidust bakalaureuse kraadi tasemel, läbitud on 160 tunnine pedagoogikaalne kursus.

EHISE andmeil, mis langeb kokku kohapeal kontrollituga, on Viluste Põhikooli ühe õpetaja koormus väga kõrge, kokku 1,62. Vestlusest õpetaja ja direktoriga selgus, et õpetaja tuleb hetkel kõrge koormusega töötades toime ja direktor loodab uuel õppeaastal kõrget koormust vähendada.

2.3.2. Täienduskoolitus

Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määrus nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 17 sätestab õpetajatele nõude 5 aasta jooksul osaleda tööalasel täienduskoolitusel vähemalt 160 tunni ulatuses. Õpetaja täienduskoolitus võib toimuda ka iseseisva tööna.

EHIS-e andmeil ei ole 3 õpetajat 15-st 5 aasta jooksul vähemalt 160 tundi täienduskoolitust läbinud. Nendest 1 õpetaja osales mahukal koolitusel, mille läbimise tõendid on veel laekumata ja seetõttu ei ole ka registrisse kantud. Märgitud 2-le õpetajale on täienduskoolitusplaani planeeritud koolitustel osalemine 2015. a vajalikus mahus.

III. KOKKUVÕTE

Viluste Põhikoolis on püütud luua igale õpilasele tema arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, et saavutada kõigi õpilaste arengu toetamine. Esmane õpilase täiendava toe märkamine ja toe osutamine toimub klassi- ja aineõpetaja poolt, kes kasutavad vajadusel tunnivälist õpilaste nõustamist, järeleaitamist ja järelevastamist. Kui märgatakse lapse erivajadust, mis nõuab täiendavat sekkumist, on koolis tagatud eripedagoogi nõustamine, õpiabirühmad ja pikapäevarühmad.

Järelevalve teostamise ajal oli Viluste Põhikoolis 33 haridusliku erivajadusega õpilast, kes kõik olid määratud õpiabirühmadesse.

Viluste põhikoolis õpib 3 õpilast põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel. Õppetöö toimub neil tavaklassis ja osaliselt eraldi tundides.

Ainealaselt tugevamate õpilastega tehakse õpetate poolt lisatööd, õpilastele antakse lisaülesandeid ja osaletakse aineolümpiaadidel ja konkurssidel.

Viluste Põhikoolis on mitmekülgne tunniväline tegevus. Huvitegevuses on hõivatud 90% õpilastest. Kooli üritustega on aasta jooksul olnud seotud 95% õpilastest. Tunnivälist tegevust püütakse viia läbi eesmärgistatult, lõimides aineid ja toetades koolitundides õpitud.

Viluste Põhikoolis tehakse regulaarselt sisehindamist. Sisehindamise käigus viiakse läbi iga-aastaselt rahuloluküsitlusi, mis annab teavet nii õpilaste, vanemate kui õpetajate ootustest. Samuti on olulisel kohal õpetajate ja õpilaste eneseanalüüs ja arenguestlused.

IV. ETTEPANEKUD DIREKTORILE

1. Koostöös õpetajate ja kooli töötajatega ning kaasates lapsevanemad, õpilased ja vajadusel teised huvirühmad uuendada Viluste Põhikooli õppekava.

2. Tagada õpetajate ametikohtade täitmine haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruses nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega.

3. Lähtudes Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määruse nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 17 lõikest 2 tagada iga õpetaja täienduskoolitustel osalemine nõutud mahus.

V. ETTEKIRJUTUSED DIREKTORILE

Tagada individuaalse õppekava koostamine tavaklassis õppivale lihtsustatud õppel olevale õpilasele. Ettekirjutuse alus: Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ § 5 lg 2 ja lg 3. Täitmise tähtaeg 01.09.2015.

VI. TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTANUD AMETNIK

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaido Palu

peaspetsialist (kooliinspektor)